

РЕШЕНИЕ

№ 21099

гр. София, 24.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 27.09.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

**ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска
Елка Атанасова**

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **8177** по описа за **2024** година докладвано от съдия Катя Аспарухова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от АПК във връзка с чл.74 ЗМВР.

Образувано е по жалба на Н. Й. К. ЕГН [ЕГН], от @@2@[жк], №198, чрез процесуален представител адвокат М., срещу РЕШЕНИЕ от 20.05.2024г. по адм.дело №12245/23г. на СРС, с което е потвърдено задържането на К. със Заповед за задържане рег.№4332зз-381 от 05.12.2022г. от Инспектор в 06 РУ-СДВР, както и е осъден К. да заплати юрк.възнаграждение на СДВР от 100лв..

По изложените в жалбата съображения- се моли да се уважи същата като се отмени решението на СРС и вместо него се постанови ново, с което се отмени задържането на жалбоподателя. Алтернативно се моли за отмяна на решението и връщане на делото на друг състав на СРС за събиране на доказателства и провеждане на съдебно следствие.Твърди се, че заповедта е издадена въз основа на положителен тест на техническо средство за употреба на наркотични вещества, но оспорващият не е употребявал такива, което се установило от СХТЕ на дадените сравнителни образци от биологични проби- кръв и урина във ВМА. Излага се съображението, че задържането на лице по ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могло да има превантивен или преустановителен характер, т.е. за да се прибегне до задържане, същото трябва да преследва някаква легитимна, законово призната цел, а не да се явява съобразно наказание или репресия налагана по усмотрение на административния орган. Подчертава се, че се касае за над 60-годишен човек, който е

очевидно, че не е от категорията лица, които употребяват наркотични вещества. Също така се излагат и съображения, че направеният тест е погрешен, поради неправилно боравене с него от полицейските служители, както и че не са изпълнени нито едно от указанията при вземане на пробата, тъй като температурата е била под 5 градуса по Ц. и влажността изобщо не е била измерена, не е извършена проверка дали в устата му не е имало никакви предмети или субстанции. Предоставя се линк на производителя на „Drugtest 5000”, както и подробно описани инструкции за подготовка за теста и вземане на проби. Твърди се, че в заповедта за задържане липсват както фактически, така и правни основания, което е основание за отмяната ѝ.

В съдебно заседание касаторът не се представлява. Представена е молба с изложени доводи по същество (л.21). В молбата са изложени и допълнителни аргументи за основателността на касационната жалба, като се позовава на чл.5 §.1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/ за това, че „никой не може да бъде лишен от свобода, освен в изрично посочените случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона, като такова ограничение е допустимо при законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. В тази връзка се подчертава, че в конкретния случай не е констатирано нито едно от тези основания, тъй като в хода на извършената полицейска проверка жалбоподателят е останал на място, самоличността му е била установена въз основа на представена лична карта, не е оказал съпротива и е съдействал на органите на МВР, като се е съгласил да даде биологични проби в медицинско заведение за установяване на наличието на наркотични вещества в организма му. Не са налице основания да се предполага, че лицето би се укрило или не би се явило при надлежно призоваване от компетентните органи. Отделно не са провеждани каквито и да било действия във връзка с разследването на престъпното деяние. Позовава се и на практиката на АССГ. С оглед изложеното се моли за уважаване на жалбата.

Ответната страна – в съдебно заседание не се представлява, но е постъпила молба от юрк. И. от 27.09.2024г., с която оспорва жалбата. Претендира се и юриконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар от страна на касатора.

Административен съд София град, XIX КС, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Касационната жалба е в срок, от адресат на акта, засегнат неблагоприятно, поради което следва да се разгледа по съществото ѝ.

КАСАЦИОННИЯТ СЪСТАВ намира жалбата за **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

Предмет на спора пред СРС е заповедта за задържане на К. с рег.№4332зз-381 от 05.12.2022г. от инспектор в Об РУ-СДВР по чл.72, ал.1 т.1 от ЗМВР.

На първо място не е спорно, че със заповед за задържане рег.№4332зз-381 от 05.12.2022г. от инспектор в Об РУ-СДВР К. е задържан на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР при данни за престъпление по чл.343б, ал.3 от НК, посочено като "употреба на наркотични вещества или техните аналози". Същият е задържан в 11:21 часа на

05.12.2022г. за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 06 РУ на СДВР и освободен на същата дата в 18:30 часа.

Приложени са материалите по ДП №230зmk-2038/05.12.2022г. по описа на 06 РУ-СДВР, изпратено на 06.12.2022г. за присъединяване към образувано досъдебно производство № 5133MT-1139/05.12.2022г. по описа на СДВР, пр.пр. №45080/2022г. Видно е от мотивирана резолюция №22-4332-M002248 СДВР, отдел Пътна полиция СДВР (л.6), от 03.01.2023г., че на 05.12.2022г. около 09:00 ч. в [населено място], по [улица], с посока на движение от [улица]към [улица], касаторът е управлявал лек автомобил Тойота с рег. [рег.номер на МПС] собственост на ТД „АЛД АУТОМОПТИВ“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], като при възникнало ТПТП пред номер 126, по разпореждане на главен разследващ е била извършена проверка с техническо средство „DRUG TEST”5000, с номер ARMF 0097, проба номер 333 в 11:21 ч., който отчетел положителен резултат за амфетамин. На жалбоподателя е издаден талон за медицинско изследване № 087113. Същият бил придружен до ВМА, където дал кръвни проби и урина за медицинско изследване. Със заповед рег. № 4332зз-381 от 05.12.2022 г. на М. Т. –инспектор в 06 РУ СДВР, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР в 11:21 ч. на 05.12.2022 г. К. бил задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 06 РУ на СДВР.

При задържането на последния са му били разяснени правата, извършен му е обиск в 16.10 ч. на 05.12.2022 г.

По делото е представена и Съдебно-химикотоксикологична експертиза, от която се установява, че в представената за анализ кръвна проба не се доказва присъствие на амфетаминов тип стимуланти, както и че в пробата на урината не се идентифицират наркотични вещества (л.8).

За да потвърди заповедта, СРС е приел от правна страна, че заповедта е издадена от компетентен орган – полицейски орган съгласно правомощията му, в предвидената писмена форма и има изискуемото се съдържание, вкл. правното основание за издаването ѝ – чл. 72 ал.1, т.1 ЗМВР. Прието е, че е мотивирана, както и не са допуснати процесуални нарушения в производството. Констатирано е, че въпреки, че в съставената заповед не е посочено словесно „управление на МПС“, а единствено „употреба на наркотични вещества или техните аналози“, то този пропуск не влияе върху законността на извършеното действие, тъй като словесното описание на фактите е очертало параметрите, предпоставящи задържането, както и е посочено правното основание. С оглед изложеното е направен извода, че не се установява незаконосъобразност на задържането.

Настоящата инстанция намира, че постановеното решение е неправилно поради противоречието му с материалния закон.

Не се споделя довода на защитата за допуснати съществени процесуални нарушения. Направените доказателствени искания от страната са уважени от СРС. Не е установено как и дали правилно, съобразно инструкциите на производителя - е била взета съответната проба. Макар установената от съда фактическа обстановка да е лаконична, то решението на СРС е мотивирано. Прието е, че не е процесуално нарушение непълното словесно изписване на деянието във връзка с което лицето е задържано -а именно, че има употреба на наркотични вещества при управление на МПС. В действителност в заповедта се посочват фактическите и правните основания за задържането като безспорно посочването само на правното основание не е достатъчно, за да се установи законосъобразността на заповедта. Конкретно има и

изложена фактическа обстановка, но тя е непълна и подвеждаща. Изложените данни за престъпление по чл.343б, ал.3 от НК не навеждат на "употреба на наркотични вещества или техните аналози", а следва да се изпише, че лицето е управлявало МПС при употребата на посочените вещества. Правилно от СРС е прието, че това е процесуално нарушение, но същото не е съществено, както и непосочването на номера на прокурорската преписка, защото за да е такова - следва да е установено, че е накърнено правото на защита на деца, а подобни данни няма.

Съдът обаче намира, че заповедта не е съобразена с материално-правната норма, както и с целта на закона. Видно от чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, който е посочен в заповедта като правно основание за издаването ѝ, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Касае се за правомощие, което се упражнява след преценка на органа т.е. при условията на оперативна самостоятелност. Задържането за срок от 24 часа по чл. 72 от ЗМВР е принудителна административна мярка, която има превантивен или преустановителен характер и се предприема с цел да се предотвратят вредните последици от извършеното престъпление или за да се осуети прикриване на престъплението. Целта на закона с налагането на тази принудителна административна мярка е да се ограничи вредното влияние на евентуално извършеното престъпление върху обществото, да се осуети прикриването на извършеното престъпление, както и да се създадат условия за безпрепятствено провеждане на предварителна проверка или разследване. С оглед изложеното, за да е законосъобразна тази принудителна административна мярка, не е достатъчно формирането на предположение за извършване или съпричастност на дадено лице към извършването на престъпление. Следва кумулативно наличие и на необходимост от задържането с оглед предотвратяване на вредните последици от престъплението, осуетяване на прикриването му и осигуряване разкриване на същото. Видно е, че след задържането на лицето не са извършени никакви процесуални действия във връзка с деянието, за което е задържан. Правилни са доводите на защитата, че при задържането трябва да се съобрази при необходимостта от същата дали лицето е от категорията на лица, употребяващи наркотични вещества- има ли предишни прояви, или се касае за лице, което може да употребява лекарства и чиято употреба да даде съответния резултат, което е общоизвестно при неправилно тестване. Освен това видно от представения по делото Протокол за извършване на проверка за употреба на наркотични или упойващи вещества от 05.12.2022г. оспорваният Н. К. е бил тестван на дневна светлина, бил е спокоен и се е владял, слизането от МПС е било нормално, походката му е била сигурна, не е миришел на алкохол, без особености в очите. Следователно -не е имало никакви външни признаци, че е употребил алкохол и наркотични вещества, както и е съдействал на органите на реда, като дори сам е поискал да си направи тест на кръвта и урината за наличие на наркотични вещества. От направената впоследствие съдебна Химикотоксикологична експертиза се установява, че не се идентифицират наркотични вещества (л.8) -обстоятелство, което в действителност е неотнормимо и не влияе върху момента на издаването на акта и преценката за неговата законосъобразност.

На следващо място - съдът споделя твърдението в жалбата, че задържането на К. не съответства на целта на закона, преценено съобразно член 5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи ЕКЗПЧОС, съгласно която всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ трайно са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на

изключенията по член 5, § 1, изр.2, б. "а" - б. "f" ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими /решение на ЕСПЧ от 22.02.1989 г. по дело Ciulla v I., жалба № 11152/84/. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така от материалноправна страна. При съблюдаване на този фундаментален за всяко едно демократично общество принцип, лишаване от свобода, което е произволно, не може да е законно.

Задържането на Н. К. със Заповед рег.№4332зз-381 от 05.12.2022г. по смисъла на член 5 ЕКЗПЧОС е крайна форма на ограничаване на свободата на придвижване, което е така сериозно по степен и интензитет, че по същността си съставлява лишаване от свобода по чл. 5 ЕКЗПЧОС. По делото не се установи с нищо необходимостта от подобен вид задържане, поради което същото граничи с произвол, макар и формално да е на законно основание.

По изложените съображения настоящият касационен състав намира, че обжалваното решение на СРС е неправилно като постановено в нарушение на материалния закон и при несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменено. Вместо това следва да бъде постановено друго, с което да бъде уважена жалбата на Н. К. срещу Заповед за задържане рег.№4332зз-381 от 05.12.22г., издадена от полицейски инспектор към 06-то РУ-СДВР, като задържането със същата бъде отменено като незаконосъобразно.

С ОГЛЕД ИЗЛОЖЕНОТО XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ от 20.05.2024г. по адм.дело №12245/23г. на СРС, НО, 8-ми състав.

Вместо него постановява:

ОТМЕНЯ като незаконосъобразно задържането на Н. Й. К. ЕГН [ЕГН], от [населено място], със **ЗАПОВЕД** за задържане рег.№4332зз-381 от 05.12.2022г., издадена от полицейски инспектор към от инспектор в 06 РУ-СДВР, както и отменя самата заповед.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на оспорване и протест.